

**Шидемов Азамат Гарифуллаевічтің «6D030300 - Құқық қорғау қызметі»
мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін
дайындаған «Экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеу
ерекшеліктері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына
ресми рецензенттің жазбаша пікірі**

p/h №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларга сәйкестігі:	<p>1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларга сәйкестігі:</p> <p>1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атавы мен нөмірі):</p> <p>Қазақстан Республикасы Укіметінің 2018 жылғы 15 наурыздағы №124 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында діни экстремизм мен терроризмге карсы іс-кимыл жөніндегі 2018-2022 жылдарға арналған Мемлекеттік бағдарлама;</p> <p>- Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 15 ақпандагы №636 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспары;</p> <p>Қазақстан Республикасы Президентінің 2017 жылғы 15 ақпандагы №422 Жарлығымен бекітілген Мемлекет басшысының 2017 жылғы 31 кантардағы «Қазақстанның Үшінші жаңғыруы: жаһандық</p>	<p>1) Диссертациялық жұмыс Қазақстан Республикасының экстремизмге карсы іс-кимылға байланысты өзекті мәселені шешуге бағытталған бағдарламалық құжаттарында баяндалған мемлекеттік саясаттың негізгі басымдықтарына сәйкес орындалды.</p> <p>Корғауға енгізілген тұжырымдар мен ұсыныстар қылмыстың жекелеген түрлерін тергеу саласындағы ғылымның негізгі бағыттарына сәйкес келеді.</p>

		<p>бәсекеге кабілеттілік атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру жөніндегі Жалпыұлттық іс-шаралар жоспары.</p> <p>2) Диссертация баска мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 24 тамыздағы №858 Жарлығымен бекітілген «Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезенге арналған құқықтық саясат түжірымдамасы»; - Қазақстан Республикасы Президентінің 2021 жылғы 15 казандагы №674 Жарлығымен бекітілген «Қазақстан Республикасының 2030 жылға дейінгі құқықтық саясатының түжірымдамасы»; 	<p>2) Диссертациялық жұмыстың мазмұны мен тұжырымдары экстремистік бағыттары қылмыстарды тергеу бойынша қылмыстық-процесстік қызметті жетілдіру бағытындағы Қазақстан Республикасының құқықтық саясат және заңнамалық түжірымдамаларының негізгі қағидаттарымен сәйкес келеді.</p>
2.	Ғылымға маңыздылығы	<p>Жұмыс ғылымға елеулі үлесін косады/коспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.</p>	<p>Бұл диссертациялық зерттеу экстремистік бағыттары қылмыстарды тергеудің аясындағы қылмыстық-процесстік және криминалистика ғылымдарының дамуына елеулі үлес косады.</p> <p>Жүргізілген зерттеу нәтижелері колданыстағы заңнаманы жетілдіру мақсатында норма шығару қызметінде, экстремистік бағыттары қылмыстардың алдын алу, жолын кесу және тергеп-тексеру тиімділігін арттыру үшін ККО-ның практикалық қызметінде пайдаланылуы мүмкіндігімен маңыздылығы ашылған.</p> <p>«Қылмыстық құқық», «Қылмыстық процесс», «Криминалистика» пәндерін оқыту, сондай-ак ККО қызметкерлерінің біліктілігін арттыру және қайта даярлау</p>

			барысында оку үрдісінде пайдаланылуы мүмкін. Диссертациялық жұмыста камтылған жекелеген нәтижeler, ұсыныстар мен корытындылар осы бағыт бойынша одан әрі ғылыми азірлемелерде пайдаланылуы мүмкіндік.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаган.	Диссертацияның мазмұны және ғылыми зерттеулерді ұсыну стилі жұмыска дайындық кезінде дербестіктің жоғары деңгейін беруге мүмкіндік береді. Осылай тұжырым жасауга еліміздің экстремистік бағыттары қылмыстарды тергеу ерекшеліктерінің теориялық, құқықтық және ұйымдастырушылық негіздері отандық ғылым саласында монографиялық тұрғыдан зерттелмегендігі негіз болып табылады. Диссертациялық зерттеу барысында жасалған тұжырымдар мен ұсыныстар осы уақытқа дейін ғылыми және монографиялық енбектерде көнінен ашылып карастырылмаған.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.	Диссертациялық зерттеудің өзектілігі зерттелетін әлеуметтік қатынастардың дамуының саяси бағыттарын аныктайтын бағдарламалық құжаттарға сүйене отырып, дәлелді турде негізделген . Таңдалған тақырыптың өзектілігі экстремистік бағыттары қылмыстарға қарсы іс-қимылдың казіргі жағдайын талдау, қылмыстың осы түрлерінің криминалистикалық сипаттамасының құрылымдық элементтерінің мазмұндық бөлігінің ерекшеліктерін зерттеу, экстремистік қылмыстарды жасауга ықпал ететін жағдайларды кешенді зерттеу, саяси, әлеуметтік, экономикалық және психологиялық алғышарттар арқылы

			<p>экстремизмнің пайда болу себептерін зерттеу кажеттілігімен байланысты. Құқык корғау және өзге де органдардың ынтымақтастығын үйімдастыруды жетілдіру, сондай-ак арнайы білімдер мен жекелеген тергеу әрекеттері өндірісінің тактикасын пайдалану ерекшеліктерін айқындау, сондай-ак терминологиялық аппаратты түзету кажеттігі манызды болып табылады.</p>
			<p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын:</p> <p>1) айқындаиды; 2) жартылай айқындаиды; 3) айқындаамайды.</p> <p>Диссертация мазмұны диссертациялық зерттеуді айқындаиды және оның тақырыбымен сایкес келеді. Диссертацияның барлық тарау мен тарау бөліктері экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеу әрекшеліктерінің теориясы мен тәжірибесінің мәселеріне арналған. Экстремистік бағыттағы қылмыстарға карсы іс-кимылдың теориялық және құқықтық негіздеріне, оның ішінде экстремизмнің пайда болу генезисі, түсінігі мен түрлері, экстремизмге карсы іс-кимылды заннамалық реттеудің отандық және шетелдік тәжірибесіне арналған. Сонымен қатар экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеп-тексерудің қылмыстық-процестік және криминалистикалық аспектілерін камтыған, оның ішінде экстремистік бағыттағы қылмыстардың криминалистикалық сипаттамасын, аталған санаттагы қылмыстар бойынша тергеп-тексерудегі қалыпты тергеу ахуалдары, жекелеген тергеу әрекеттерін жүргізу әрекшеліктерін, сот сараптамаларының жекелеген түрлерін тағайындауды, Қазақстан Республикасы құқык корғау және өзге де органдарының экстремизмге</p>

			карсы өзара іс-кимылын үйімдастырудың ерекшеліктерін зерттеуге арналған.
	4.3 Максаты мен міндеттері диссертация тақырыбына: 1) сәйкес келеді; 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді.		Жұмыстың мазмұнында баяндап келген зерттеудің максаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді және оның ашилудың ықпал етті. Экстремистік бағыттағы қылмыстарға карсы іс-кимыл теориясы мен практикасының қазіргі жай-күйін кешенді зерттеу негізінде ұлттық заннаманы жетілдіру бойынша ұсыныстарды және экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеу бойынша ішкі істер органдарының қызметінің теориялық және тәжірибелік мәселелерін толығымен әрі кеңінен зерттеуге мүмкіндік беретін міндеттер күрастырылған.
	4.4 Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылымы логикалық: 1) толық байланысқан; 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жок.		Корғауға шығарылған тұжырымдар диссертациялық зерттеу бөлімдері мазмұнының логикалық тұжырымдары болып табылады және олар өзара толық байланысқан . Диссертация корытындысында мазмұндалған басқа да тұжырымдар мен ұсыныстар ғылыми жұмыстың бөлімдерінің мазмұнымен логикалық тұрғыдан негізделген.
	4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қагидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) сыни талдау бар; 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген.		Диссертациялық зерттеу мазмұнында экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеу теориясы мен тәжірибесі аясындағы жаңа тұжырымдардың жеткілікті көлемі негізделген. Эмпирикалық материалдарды талдау барысында диссиденттепек экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеу мәселелерін зерттеген отандық және шетелдік галымдардың әртүрлі шешімдеріне, сонымен бірге, осы саладағы нормативтік-құқықтық актілердің ережелеріне сыни талдау жасалған.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми иәтижелер мен қагидаттар жаңа болып табыла ма?	Экстремистік бағыттағы қылмыстар бойынша жекелеген тергеу әрекеттерін журғызу

		<p>1) толығымен жана; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).</p>	<p>аясындағы жекелеген мәнжайлардың бұрыннан белгілі болғанына қарамастан, коргауға шығарылатын гылими нәтижелер мен ережелер толығымен жана болып табылады және де олар бұрын гылыми және оқу әдебиеттерінде көрініс таппаган. Диссертант зерттелетін саладағы коғамдық катынастарды реттеуге катастығалымдармен бұрын берілген гылими тұжырымдардың ешқайсысын кайталаған.</p>
		<p>5.2 Диссертацияның корытындылары жаңа болып табыла ма?</p> <p>1) толығымен жана; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).</p>	<p>Диссертацияның корытындысында коргауға шығарылған гылыми ережелерден басқа экстремистік бағыттағы қылмыстар бойынша жекелеген тергеу әрекеттерін жүргізуі реттейтін және де зерттеу максаты мен міндеттеріне катастығалымдармен бұрын берілген гылыми тұжырымдардың ешқайсысын кайталаған.</p>
		<p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?</p> <p>1) толығымен жана; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).</p>	<p>Диссертацияда тиімді шешімдерді қабылдау сапасын көтеруге бағытталған толығымен жана болып табылатын және де негізделген тұжырымдар бойынша экстремистік бағыттағы қылмыстар бойынша тергеп-тексеру бойынша жекелеген тергеу әрекеттерін жүргізуін жекелеген мәселелері карастырылған.</p>
6.	Негізгі корытындылардың негізділігі	<p>Барлық корытындылар гылыми тұргыдан караганда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research және онертану және</p>	<p>Барлық гылыми тұжырымдар үлттых заңнама мен шетел мемлекеттерінің ұксас заңнамалық актілеріне жүргізілген гылыми-салыстырмалы талдаумен, қылмыстық істерді зерделеумен, ПО-ның практика</p>

		гуманитарлық бағыттары бойынша).	кызметкерлерінің тәжірибесіндегі калыптаскан жағдайыға шолумен, сонымен катар, жекелеген тұжырымдар бойынша негізделген .
7.	Коргауға шығарылған негізгі қагидаттар	<p>Әр қагидат бойынша келесі сұраптарға жауап беру қажет:</p> <p>7.1 Қагидат дәлелденді ме?</p> <p>1) дәлелденді; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәленденбеді; 4) дәлелденбеді.</p>	<p><i>1 нәтиже: дәлелденді</i>, себебі, экстремизм күбылсызы мен «экстремизм» ұғымының генезисіне кешенді талдау жүргізді. Сонын негізінде «Экстремизме карсы іс-кимыл туралы» 2005 жылғы 18 акпандагы Қазакстан Республикасы Занының 1-бабында көрсетілген «экстремизм» ұғымының анықтамасына өзгеріс енгізу ұсынылды.</p> <p><i>2 нәтиже: дәлелденді</i>, себебі, экстремизмге карсы іс-кимыл саласын реттейтін отандық және шетелдік заңнамаға салыстырмалы-құқықтық талдау жүргізу негізінде отандық қылмыстық заңнаманы «экстремистік қылмыстар» терминінің авторлық анықтамасымен және экстремистік бағыттагы қылмыстар тізіміне косымша үш бапты косу арқылы Қазакстан Республикасы Қылмыстық Кодексінің 3-бабының 39-бөлігін толықтыру түріндегі жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірленді.</p> <p><i>3 нәтиже: дәлелденді</i>, себебі, зерттеудің эмпирикалық базасының материалдарын талдау және мәселені теориялық тұрғыдан зерттеу экстремистік бағыттагы қылмыстардың криминалистикалық сипаттамасын қалыптастыруға мүмкіндік берді. Қылмыскердің жеке басын талдауга сүйене отырып, «саяси экстремист», «діни экстремист», «ұлттық экстремист» ұғымдарын енгізу арқылы нақтылау ұсынылды.</p> <p><i>4 нәтиже: дәлелденді</i>, себебі, экстремистік бағыттагы қылмыстық істерді тергеп-</p>

		<p>тексеру практикасына жан-жакты талдау жүргізу негізінде тергеп-тексерудің бастапқы сатысында орын алғып жатқан қалыпты тергеу ахуалдары калыптастырылды. Тергеушінің іс-кимыл алгоритмдері, сондай-ақ окига болған жерді қарап-тексеру, жауап алу, тінту және алу, қылмыстық істердің осы санаты бойынша сот сараптамаларын тағайындау ерекшеліктері жасалды.</p> <p><i>5 нәтиже: дәлелденді, себебі, экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеп-тексеру кезінде арнайы білімді тарту теориясы мен практикасын жетілдіру мақсатында сараптамаларды екі топка (жалпы, арнайы) жіктеу ұсынылды. Сот сараптамаларының жекелеген түрлерін жүргізуді ұйымдастыру және тағайындау жөнінде ұсынымдар әзірленді, дәлелдеу барысында тиімді құрал ретінде кешенді сараптамаларды тағайындаудың орындылығы көрсетілді.</i></p> <p><i>6 нәтиже: дәлелденді, себебі, Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексіне ұсыныстар түрінде ведомствоаралық жедел-тергеу тобы қызметтің қылмыстық процестік реттеу нормасының жобасы әзірленді.</i></p> <p><i>7 нәтиже: дәлелденді, себебі, экстремизме қарсы іс-кимылдың тиімділігін арттыру мақсатында Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің базасында Экстремизмге қарсы іс-кимыл жөніндегі арнайы ведомствоаралық аппарат орталығын күрумен негізделген.</i></p>
	7.2 Тривиалды ма?	<p><i>1) ия;</i></p> <p>2) жок.</p> <p><i>1 нәтиже: тривиалды емес, себебі, ұғымдық аппаратты біріздендіру және оны</i></p>

халықаралық заннамага сәйкес келтіру мақсатында Қазақстан Республикасының

«Экстремизмге карсы іс-кимыл туралы» 2005 жылғы 18 акпандагы Занының 1-бабымен реттелген «экстремизм» терминінің анықтамасына өзгерістерді енгізу ұсынылған.

2 нәтижесе: **тривиалды емес,** себебі, қылмыстық заннаманы жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 3-бабының 39-тармагын «экстремистік қылмыстар» терминінің авторлық анықтамасымен толықтыру және экстремистік бағыттағы қылмыстарға жататын баптардың тізіміне қосымша 168, 173, 272-баптарды енгізу ұсынумен негізделген.

3 нәтижесе: **тривиалды емес,** себебі, экстремистік бағыттағы қылмыстардың криминалистикалық сипаттамасы калыптастырылған, аталған санаттагы әрекеттер бойынша құқық бұзушының жеке басын талдауға сүйене отырып, криминалистикалық сипаттаманың осы элементтің нақтылап көрсету ұсынылған.

4 нәтижесе: **тривиалды емес,** себебі, экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеу-тексерудің бастапқы сатысында орын алғатын қалыпты тергеу ахуалдары тұжырымдалды, соның негізінде тергеуші іс-әрекетінің алгоритмі әзірленді және тергеу әрекеттерін журғызу ерекшеліктері көрсетілген.

5 нәтижесе: **тривиалды емес,** себебі, автормен экстремистік бағыттағы қылмыстық істер бойынша тағайындалатын саралтамаларды арнайы және жалпы деп жіктеу ұсынылды. Экстремистік бағыттағы қылмыстық істер бойынша тергеу әрекеттерін журғызу кезінде

		<p>алынган іздерге, заттарға және кылмыстық істің басқа да мәнжайларына қарай сот сараптамаларының жекелеген түрлерін жүргізуі ұйымдастыру және тагайындау жонінде ұсынымдар әзірленді.</p> <p>б) нәтиже: тривиалды емес, себебі, экстремизмге карсы іс-кимыл бойынша бөліністердің жоғары білікті мамандарынан тұратын Терроризмге және экстремизмге карсы іс-кимыл жөніндегі аумактық комиссиялар жанынан арнайы құрылатын ведомствоаралық жедел-тергеу тобының экстремистік бағыттағы кылмыстық істер бойынша тергеп-тексеруді жүргізу кажеттігі негізделген.</p> <p>7 нәтиже: тривиалды емес, себебі, бірыңгай акпараттықталдау жүйесі ретінде Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің базасында Экстремизмге карсы іс-кимыл жөніндегі ведомствоаралық акпараттық орталық құрынылады.</p>
	7.3 Жаңа ма?	<p>1) ия; 2) жок.</p> <p>1 тұжырым: Жаңа, экстремизмге карсы іс-кимыл бойынша ұлттық заңнаманы жетілдіруге бағытталған;</p> <p>2 тұжырым: Жаңа, ҚР ҚК экстремистік кылмыстарға қатысты жекелеген бабын жетілдіруге қатысты жаңа ұсынысты камтиды;</p> <p>3 тұжырым: Жаңа, экстремистік бағыттағы кылмыстардың криминалистикалық сипаттамасын қалыптастырды;</p> <p>4 тұжырым: Жаңа, экстремистік бағыттағы кылмыстық істерді тергеп-тексерудің бастапқы сатысында орын алып жатқан қалыпты тергеу ахуалдары қалыптастырылды, аталған</p>

			<p>қылмыстық істер бойынша жүргізілетін тергеу амалдарының алгоритмі жасалды;</p> <p><i>5 тұжырым:</i> Жаңа экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеп-тексеру кезінде арнайы білімді тарту теориясы мен практикасын жетілдіруге ұсыныс жасалды. Сот сараптамаларының жекелеген түрлерін жүргізуі ұйымдастыру және тағайындау жонінде ұсынымдар әзірленді;</p> <p><i>6 тұжырым:</i> Жаңа, құқық коргау және экстремизмге карсы іс-кимыл бойынша арнайы органдардың өзара іс-кимыл қызметін қылмыстық процестік реттеу нормасының жобасы әзірленді;</p> <p><i>7 тұжырым:</i> Жаңа, экстремизмге карсы іс-кимыл бойынша құқық коргау және арнайы органдардың өзара іс-кимылы мен ынтымақтастығын онтайландыру бойынша ұсынымдар берілді.</p>
			<p>7.4 Қолдану деңгейі:</p> <p>1) тар;</p> <p>2) орташа;</p> <p>3) кең.</p> <p><i>1 нәтиженің қолдану деңгейі кең</i>, себебі, экстремизмге карсы іс-кимыл бойынша ұлттық заңнаманы жетілдіруге мүмкіндік береді.</p> <p><i>2 нәтиженің қолдану деңгейі кең</i>, себебі, қылмыстық-құқықтық заңнаманы жетілдіруге мүмкіндік береді.</p> <p><i>3 нәтиженің қолдану деңгейі кең</i>, себебі, экстремистік бағыттағы қылмыстардың криминалистикалық сипаттамасының ерекшеліктерін айқындауга мүмкіндік береді.</p> <p><i>4 нәтиженің қолдану деңгейі кең</i>, себебі, ПО қызметкерлеріне экстремистік бағыттағы қылмыстар бойынша жекелеген тергеу ерекеттерін жүргізу қызметін жетілдіруге мүмкіндік береді.</p> <p><i>5 нәтиженің қолдану деңгейі кең</i>, себебі, ПО қызметкерлеріне экстремистік бағыттағы қылмыстар бойынша жекелеген</p>

			<p>тергеу әрекеттерін жүргізу қызметін жетілдіруге мүмкіндік береді.</p> <p>6 нәтиженің колдану деңгейі кең, себебі, құқық қорғау және арнайы органдардың өзара іс-кимылы мен ынтымақтастырын жетілдіруге мүмкіндік береді.</p> <p>7 нәтиженің колдану деңгейі кең, себебі, құқық қорғау және өзге де органдардың өзара ықпалдастырын жетілдіруге мүмкіндік береді.</p>
		7.5 Макалада дәлелденген бе? 1) ия; 2) жок.	<p>1 нәтиже: автормен жарияланған ғылыми еңбектерінде корініс тапты.</p> <p>2 нәтиже: автормен жарияланған ғылыми еңбектерінде корініс тапты.</p> <p>3 нәтиже: автормен жарияланған ғылыми еңбектерінде корініс тапты.</p> <p>4 нәтиже: автормен жарияланған ғылыми еңбектерінде корініс тапты.</p> <p>5 нәтиже: автормен жарияланған ғылыми еңбектерінде корініс тапты.</p> <p>6 нәтиже: автормен жарияланған ғылыми еңбектерінде корініс тапты.</p> <p>7 нәтиже: автормен жарияланған ғылыми еңбектерінде корініс тапты.</p>
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	<p>8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама накты жазылған 1) ия; 2) жок.</p> <p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды колдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) ия;</p>	<p>Әдістеменің таңдауы негізделген, өйткені қарастырылатын когамдық катынастарды сапалы зерттеуге мүмкіндік беретін тиімді әдістердің кең ауқымы камтылған.</p> <p>Диссертациялық зерттеу жұмысы заманауи зерттеу әдістерін, соның ішінде әртүрлі ақпараттық-коммуникациялық материалдарды қолдана отырып жүргізілді</p>

		2) жок.	
		8.3 Теориялық корытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді).	Зерттеу жұмысы бастапқыдан эксперименттік компоненті қамтуды көзdemеген.
		8.4 Маңызды мәлімдемелер накты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған.	Диссертацияда көрсетілген тұжырымдар теориялық ой мен заннамалық өзгерістердің жағдайы мен динамикасын көрсетуге мүмкіндік беретін құқықтық және теориялық қайнар көздерді уақыт талабына сәйкес колданумен расталған .
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз .	Автормен зерттеу тақырыбы бойынша мәселені ғылыми тұрғыдан зерттеу үшін жеткілікті қайнар көздер пайдаланылған.
9.	Практикалық құндылық принципі	<p>9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар:</p> <p>1) ия; 2) жок.</p>	Диссертациялық жұмыстың қазіргі заннамалық өзгерістер аясындаған емес, сонымен қатар кейінгі зерттеу жұмыстарын жүргізуін теориялық негізі ретінде қабылдануы мүмкін корытындылары кейінгі зерттеу жұмыстарға берер теориялық маңызы бар.
		<p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада колдану мүмкіндігі жоғары:</p> <p>1) ия; 2) жок.</p>	Диссертациялық жұмыс бойынша автордың заннаманы және құқық колдану тәжірибесін жетілдіруге байланысты берген тұжырымдары жоғары функционалды болып табылады, өйткені заннаманың қазіргі динамикасына және зерттелген бағыт шенбериңдегі негізгі мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес келеді.

		<p>9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады?</p> <p>1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).</p>	<p>Рецензияланған диссертациялық жұмыс аясындағының нәтижелер мен тұжырымдардың толық жаңалығын атауға болады.</p> <p>Себеби диссертациялық жұмыста олардың ешкайсысы ғылымда бүрін тұжырымдалған нәтижелер мен ережелердің кайталамайды.</p>
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	<p>10.1 Академиялық жазу сапасы:</p> <p>1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.</p>	<p>Жұмыс материалдың ұсынуудың айқын академиялық стилімен, ғылыми және формалдық қызықтық дәлдіктің жоғары деңгейімен, мәтіннің сипаттамалық дизайнның сенімділігімен ерекшеленеді.</p>
		<p>10.2 Ескертулер мен кемшіліктер:</p>	<p>Диссертацияда тұжырымдалған ғылыми ережелердің, корытындылар мен ұсыныстардың негізделу дәрежесі мен жаңалықтарының жағымды және ұтымды жақтарымен қатар, пікірталастық сипатымен көзге түсіп немесе толықтыруды талаң ететін ескертпелер де бар, олар:</p> <p>1) Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінде экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеу ерекшеліктері бойынша жүргізілуі мүмкін басқа да тергеу әрекеттерін ашып көрсеткендеге жұмыстың құндылығы арта түсетін еді.</p> <p>2) Диссертациялық жұмыста қаралған қылмыстық істердің аздығы мен осы күнде қаралып жатқан немесе сот үкімі шыққан жаңа материалдарды келтіре отырып, толықтырғанда жұмыстың тек теориялық және тәжірибелік маңыздылығына күмән туғызбайтын еді.</p> <p>Аталған ескертулер ұсыныс ретінде айтылып отыр, олар бұл диссертациялық жұмыстың сапалық деңгейін төмөндептейді және жақсы баға берілуіне кедергі жасамайды.</p>

Шидемов Азамат Гарифуллаевичтің «Экстремистік бағыттағы қылмыстарды тергеу ерекшеліктері» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы Қазақстан Республикасы БФМ «Дәрежелерді беру қагидаларының» талаптарына сәйкес келеді, ал оның авторы «6D030300 - Құқық қоргау қызметі» мамандығы бойынша ізденетін философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайықты.

Ресми рецензент:

Заң ғылымдарының кандидаты, доцент *Ш.Маликова* Ш.Б. Маликова

2021 жылғы 09 12

РАСТАЙМЫН

ал-Фарabi атындағы ҚазҰУ Ғылыми кадрлардың
даярлау жөне еттесттавау базасының
ЗАВЕРЯЮ

Начальник управления подготовки и отбора
научных кадров КазНУ им. аль-Фараби
научно-исследовательской

Р.Е. Кудайбергенова

09 12 2021

